

Список використаних джерел:

1. Левицька Є. Г. Теоретико-методологічні засади розвитку соціальної відповідальності вітчизняних підприємств сфери послуг – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1139>

2. Моделі корпоративної соціальної відповідальності – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://ref911.ru/show_id=272053.html

O. Klymova, G. Zhosan. Conceptual differences between US, European and Ukrainian models of business structure's corporate social responsibility.

Summary

The article deals with the main models of corporate social responsibility. The purpose of the article is to substantiate the conceptual differences between American, European and Ukrainian models of corporate social responsibility. The achievement of this goal was facilitated by the use of general scientific methods of knowledge, which provided an opportunity to ensure a high level of reliability of the results achieved, to achieve the conceptual completeness and complexity of the study.

Key words: corporate social responsibility, models of corporate social responsibility, business, charity, economic responsibility.

Липчук В. В.

*Д-р екон. наук, професор, завідувач кафедри статистики та аналізу,
Львівський національний аграрний університет,
м. Львів, Україна*

Ковалів В. М.

*Канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри менеджменту
ім. проф. Є. Храпливого,
Львівський національний аграрний університет,
м. Львів, Україна
volodymyrkovaliv@gmail.com*

ФОРМУВАННЯ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ В УКРАЇНІ НА ОСНОВІ ВИКОРИСТАННЯ СВІТОВИХ МЕТОДИК

Людський капітал набирає все більшого значення для сучасних підприємств. Формування людського капіталу є важливим для держави та повинно підтримуватись на найвищому рівні. Використання сучасних моделей формування людського капіталу полегшує розуміння та формування загальних державних стратегій.

Ключові слова: людський капітал, навички, креативність, технології, талант.

Сучасне підприємство цінує його основний капітал – людський. Характеризуючись здібностями та вміннями працівник створює для підприємства додатковий продукт, але в еру інформатизації суспільства та постійних змін вимог щодо персоналу підприємства постають перед

проблемою управління даним ресурсом. Для цілей керування людським ресурсом на підприємствах формуються відділи кадрів але їх функції, здебільшого, зводяться до обліку особових даних та відображення внутрішнього переміщення капіталу.

Тому, постає проблема формування ефективних органів управління кваліфікацією та здібностями працівників замість простого обліку їх праці, винагороди та відпочинку. Особливого значення набуває створення інтегрованих систем із системами управління виробництвом для поточного та стратегічного управління кадрами.

Сучасна економіка характеризується значним використанням сучасних засобів комунікації для управління та здійснення процесу виробництва. Сучасні технології заповнили всі етапи створення та просування товару у всіх, без винятку, сферах.

В Україні необхідно змінити ставлення до працівника як до рушійної сили прогресу та креативної одиниці. Для збільшення попиту на ринку праці необхідно змінити структуру зайнятості в цілому. Так, навіть на середньому рівні розвитку, на якому є Польща, послуги забезпечують 64% національного доходу, в той час як в США - до 80,6%; виробничий сектор в Польщі забезпечує 33% доходу, а лише 18% в США. В Україні значна частина працівників зайняті в сільському господарстві та самозайняті на селі.

Основою формування здібностей людського капіталу повинна стати методика запропонована американським вченим Р.Флорида, він виділяє три складових креативного капіталу в моделі «3Т»: технологія, талант і толерантність [1]. Тому розвиток людського капіталу спонукає розвиток технології, як складової частини креативності. Саричев В. І., Єлісеєва Г. Ю. звертають увагу на основні сучасні підходи до вимірювання індексу людського розвитку за Програмою розвитку ООН і національною методикою в Україні для оцінки його реальної вартості [3].

Поряд із національними системами оцінки персоналу необхідно звертати увагу на глобальні системи, такі як Глобальний індекс творчого

потенціалу (креативності) (GCI) [2] У цьому звіті представлені заходи для розширеного економічного зростання і сталого процвітання на основі методики «3Т» економічного розвитку – таланту, технологій і толерантності в 2015 році. Він оцінює і ранжирує 139 країни по всьому світу.

Глобальний індекс творчості тісно пов'язаний з економічним розвитком, конкурентоспроможністю і процвітанням народів. Країни, які набрали високий рейтинг на GCI мають більш високий рівень продуктивності (вимірюється як виробництво на людину), конкурентоспроможності, підприємництва та загального розвитку людини. Творчість також тісно пов'язана з урбанізацією. Нації, що набрали високі бали в рейтингу GCI також мають тенденцію бути більш рівноправними товариствами, що спонукає до суспільного розвитку.

Українському людському капіталу поставлено чіткі вимоги до зростання, адже у категорії креативний клас Україна на 40 місці, всього на 6 позицій нижче Сполучених Штатів Америки. Австралія веде в таланті. Ісландія посідає друге місце. Україна на 24 місці. Південна Корея лідирує в технології, Україна на 43 місці, поступившись Білорусі, Ямайці і Еквадору, хоча випередивши Польщу. Канада займає перше місце в толерантності, які ми вимірюємо, як відкритість по відношенню до етнічних і релігійних меншин. Ісландія посідає друге місце. Нідерланди, Уругвай, Ірландія, Норвегія і Швеція завершують першу десятку. Україна на 105 місці.

Тому нам необхідно звернути першочергову увагу на формування саме суспільства, яке має стати цілісним організмом та виховувати толерантність. Творчість також тісно пов'язана з урбанізацією, тому більш урбанізовані країни мають вищий показник. Оскільки, України немає серед передових країн за технологією, тому вважаємо проблемою не у її відсутності, а слабким здібностям та вмінням населення використовувати та вдосконалювати наявні системи.

Список використаних джерел:

1. Florida R. Creativity and prosperity: The Global Creativity Index, Martin Prosperity Institute, Toronto-Ontario, Sept. 2011
2. Florida R. The global creativity index 2015/ Richard Florida, Charlotta Mellander, Karen King Martin Prosperity. Toronto: Institute Rotman School of Management University of Toronto. S.65 [Електронний ресурс] Режим доступу : <http://martinprosperity.org/media/Global-Creativity-Index-2015.pdf>
3. Саричев В. І. Індекс людського розвитку: проблеми вимірювання на національному та світовому рівнях / В. І. Саричев, Г. Ю. Єлісеєва // Бізнес Інформ. – 2014. – № 2. – С. 220-227. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2014_2_40

V.Lypchuk, V.Kovaliv. Forming human capital in ukraine on the basis of the use of world methods.

Summary

Human capital is gaining increasing importance for modern enterprises. The formation of human capital is important for the state and should be maintained at the highest level. The use of modern models of human capital formation facilitates understanding and formation of common state strategies.

Key words: human capital, skills, creativity, technology, talent.

Лиса О. В.

*Канд. техн. наук, доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування,
Львівський національний аграрний університет,
м. Львів, Україна*

Андрушко Р. П.

*Канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування,
Львівський національний аграрний університет,
м. Львів, Україна
ovl2407@ukr.net*

АКТУАЛЬНІ АСПЕКТИ ВДОСКОНАЛЕННЯ КООПЕРАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ТОВАРОВИРОБНИКІВ

Досліджено досвід кооперативного руху у країнах з розвинутою економікою та розроблено рекомендації щодо його застосування в Україні з врахуванням європейських технічних правил, норм та стандартів щодо якості сільськогосподарської продукції для забезпечення зростання загальної ефективності економіки, підвищення якості товарів і послуг.

Ключові слова: кооперація, сімейний кооператив, товарний кооператив.

Агропромисловий комплекс України має потужний ресурсний потенціал: четверту частину світових запасів чорноземів, сприятливі кліматичні умови, працьовиті та висококваліфіковані кадри. Тому особливого значення набуває оцінювання можливостей економіки України